

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 25.11.2010
COM(2010) 692 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно прилагането на Регламент (ЕО) № 3/2008 на Съвета относно действията за информиране и насърчаване, свързани със селскостопанските продукти на вътрешния пазар и в трети страни

{SEC(2010) 1434 окончателен}

СЪДЪРЖАНИЕ

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА относно прилагането на Регламент (ЕО) № 3/2008 на Съвета относно действията за информиране и насърчаване, свързани със селскостопанските продукти на вътрешния пазар и в трети страни.....		1
I.	Въведение	3
II.	Прилагане на политиката за насърчаване през 2006—2010 г.....	3
II.A	Съфинансирани програми за насърчаване.....	3
II.A.1	Промени, въведени след доклада от 2006 г.....	3
II.A.2	Бюджетни аспекти: ресурси и изразходване на наличните средства.....	4
II.A.3	Анализ на програмите за насърчаване	5
II.B	Мерки за насърчаване, управлявани пряко от ГД „Земеделие и развитие на селските райони“	9
II.B.1	Мисии на високо равнище.....	9
II.B.2	Кампания за насърчаване, свързана с биологичните храни и земеделие	10
II.B.3	Други разходи, свързани с пряко управление	10
III.	Оценяване	10
III.A	Вътрешен одит на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ и докладите на Сметната палата	10
III.B	Положителни и отрицателни аспекти на схемата за насърчаване според доклада на Сметната палата	11
III.B	Оценяване на равнище държави/региони или продуктови сектори	11
III.Г	Оценяване на равнището на съфинансираните програми.....	13
III.Г.1	Елементи на оценката, въведени след 2006 г.....	13
III.Г.2	Първа оценка на въздействието на програмите	14
III.Д.	Оценяване на дейностите под прякото управление от Комисията	14
III.Д.1	Мисии на високо равнище: оценяване на тяхното въздействие.....	14
III.Д.2	Оценка на кампанията за насърчаване на биологичното земеделие 2006—2009 г.....	15
IV.	Общи заключения	15

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Схемата за насърчаване, въведена в началото на XXI век, след своето създаване е била редовно наблюдавана чрез доклади, представяни от Комисията на Съвета и на Европейския парламент. Вече са представени два доклада — през 2004 г. и през 2006 г. Член 18 от Регламент (ЕО) № 3/2008 на Съвета изисква Комисията да представи трети доклад до края на 2010 г.¹.

Настоящият доклад обхваща функционирането на схемата за насърчаване между 2006 г.² и първата половина на 2010 г. Той се отнася основно до подобренията в управлението и оценката на въздействията, както и до аспектите, свързани с опростяването (двата отделни регламента, насочени съответно към трети държави и вътрешните пазари, бяха обединени в един). Той се съсредоточава върху всички решения на Комисията, приети след последния доклад, и анализира наличните данни по отношение на насърчаването на селскостопански продукти.

II. ПРИЛАГАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ПРЕЗ 2006—2010 Г.

Схемата на ЕС за насърчаване представлява хоризонтална политика, която обхваща почти всички селскостопански сектори и подчертава общите характеристики и добавената стойност на ОСП: качество, безопасност, здраве, етикетиране, специфични производствени методи, опазване на околната среда, хуманно отношение към животните и т.н. Тя допълва националните инициативи, които подкрепят или стимулират частните и обществените усилия за насърчаване, полагани на равнище държава-членка.

II.A Съфинансирани програми за насърчаване

II.A.1 Промени, въведени след доклада от 2006 г.

Схемата за насърчаване беше подобрена с оглед на препоръките от последния доклад: поисканото регулаторно консолидиране беше осъществено чрез сливане на двата съществуващи регламента на Съвета в един (Регламент (ЕО) № 3/2008 на Съвета) и на двата регламента на Комисията в друг (Регламент (ЕО) № 501/2008 на Комисията)³. Разпоредбите, съгласно които държавите-членки декларират разходи, също бяха подобрени, като позволяват редовно наблюдение на изпълнението на бюджета. Беше потвърдена препоръката по отношение на изпълнителния орган и последно, но не и по важност, бяха изготвени и приети ясни и стриктни насоки за изготвяне на програми за насърчаване. През отчетния период отделите на Комисията инициираха множество други подобрения в съответствие с препоръките на Сметната палата, както е посочено в точка III.B по-долу. Всички тези мерки за приспособяване са посочени в приложение 1 към Работния документ на службите на Комисията, който придружава настоящия доклад.

¹ Регламент (ЕО) № 3/2008 на Съвета от 17 декември 2007 г., ОВ L 3, 5.1.2008 г., стр. 1.
² Настоящият доклад обхваща цялата 2006 година.
³ Регламент (ЕО) № 501/2008 на Комисията от 5 юни 2008 г., ОВ L 147, 6.6.2008 г., стр. 3.

Таблица 1: Бюджетни кредити за насърчаване на селскостопански продукти

в EUR

Бюджетен ред	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Мерки за насърчаване:					
05 02 10 01 Споделено управление	42 000 000	38 000 000	45 000 000	56 000 000	56 000 000
Мерки за насърчаване:					
05 02 10 02 Пряко управление	10 000 000	7 295 000	5 371 000	2 119 000	1 210 000
Общо за насърчаване	52 000 000	45 295 000	50 371 000	58 119 000	57 210 000

От 2007 г. нататък се наблюдава значително увеличение на отпуснатите суми, които се разпределят от бюджетния орган за програми за информиране и насърчаване, свързани със селскостопански продукти. Бюджетният кредит през 2009 г., който е в изключително голям размер, е предоставен, за да се вземат предвид по-високите натрупани разходи по многогодишни програми за насърчаване, одобрени през 2007 г. и 2008 г. (по-голямо „натоварване от миналото“, като се има предвид по-високия бюджет на одобрените програми през тези години). Същото важи за 2010 г. Горепосоченото увеличение контрастира с намаляването на бюджетните ресурси за „пряко управление“. Основните причини за тяхното понижение са липсата на доброволен принос за ИОС⁴, края на Европейската програма за автентични вкусове (ЕАТ), която популяризира етикетите за качество на ЕС в Северна Америка и Китай, и края на кампанията за насърчаване на биологичното земеделие.

Таблица 2: Бюджетни разходи за насърчаване на селскостопански продукти

в EUR

Бюджетен ред	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Мерки за насърчаване:					
05 02 10 01 Споделено управление	34 163 896	47 873 132	49 431 246	46 514 165	—
Мерки за насърчаване:					
05 02 10 02 Пряко управление	4 733 973	2 723 506	3 753 884	911 554	—
Общо за насърчаване	38 897 869	50 596 638	53 185 130	47 425 719	—
Степен на усвояване (разходите като % от кредитите)⁵	75 %	112 %	106 %	82 %	—

Следва да се подчертае тенденцията в степента на усвояване: доброто управление на сектора, свързан с насърчаването, помогна да се прекрати ниското усвояване, което беше една от основните характеристики на сектора до 2006 г. Въпреки това бюджетната

⁴ Международен съвет за маслиновото масло.

⁵ Надхвърлянето на бюджета през 2007 и 2008 г. бе покрито от прехвърлени суми.

2009 година беше засегната от извънредни и неочаквани събития: три програми за насърчаване, които вече бяха одобрени от Комисията през 2008 г., не бяха подписани, а една междусекторна асоциация, ангажирана със съфинансирането на няколко текущи програми за насърчаване, трябваше да преустанови своята дейност през 2009 г. вследствие на решение на националния върховен съд в нейната държава. Тези събития доведоха до непредвидено намаление на разходите за тази година, а също така и на степента на усвояване.

II.A.3 Анализ на програмите за насърчаване

- Одобрени и отхвърлени програми за насърчаване

По време на периода, обхванат от настоящия доклад, всички държави-членки взеха участие в усилията за насърчаване, като проявиха голям интерес към схемата. След първата селекция от националните органи в отделите на Комисията се получиха общо 430 предложения за програми с общ бюджет от 505,6 милиона EUR; 183 от тях на обща стойност от 248,6 милиона EUR бяха одобрени за съфинансиране от Общността. От тях 134 се отнасяха до вътрешния пазар и 49 бяха насочени към пазари на трети държави.

Таблица 3: Одобрени и отхвърлени програми от юли 2006 г. до юли 2010 г.

Решение		Получени предложения	Одобрени програми		Отхвърлени програми	
Вътрешен пазар			Брой	Съфинансиране	Брой	Съфинансиране
C(2006)3079	7/07/2006	79	31	27.660.899 EUR	48	49.942.266 EUR
C(2006)6458	12/12/2006	1	1	2.700.000 EUR	-	-
C(2007)3299	10/07/2007	56	23	38.857.435 EUR	33	26.659.129 EUR
C(2008)3738	22/07/2008	72	31	45.699.154 EUR	41	61.087.592 EUR
C(2009)5583	23/07/2009	48	16	27.855.353 EUR	32	51.617.128 EUR
C(2009)10784	18/01/2010	16	13	17.931.027 EUR	3	2.456.414 EUR
C(2010)4312	29/06/2010	55	19	30.299.761 EUR	36	48.566.109 EUR
Общо		327	134	191.003.630	193	179.241.046
Трети държави						
C(2006)5987	11/12/2006	28	10	9.079.319 EUR	18	20.969.668 EUR
C(2007)5911	7/12/2007	25	18	19.591.571 EUR	7	10.598.650 EUR
C(2008)8233	12/12/2008	30	11	17.817.101 EUR	19	29.895.002 EUR
C(2009)9404	30/11/2009	20	10	11.105.132 EUR	10	16.262.011 EUR
Общо		103	49	57.593.123 EUR	54	77.725.329 EUR
Вътрешен пазар + трети държави		430	183	248.596.753 €	247	256.966.376 €

Що се отнася до продължителността на приетите програми, 150 (82 %) от тях са с продължителност от 3 години (вж. графика 1). Както е видно от графика 2, бюджетът на 20% от програмите е по-малко от 1 милион EUR, на 25% — между 1 милион EUR и 2 милиона EUR, на 36% — между 2 милиона EUR и 4 милиона EUR и на 19% — повече от 4 милиона EUR.

Както е видно от таблица 4 по-долу, почти всички продукти, изброени в приложение 1 към Регламент (ЕО) № 501/2008, са били облагодетелствани от тези усилия за насърчаване. Млечните продукти са били най-облагодетелствани от гледна точка на приети програми (36), последвани от качествените продукти (ЗНП, ЗГУ, биологични и най-отдалечени райони: (32), пресни и преработени плодове и зеленчуци (30), месни продукти, в това число птици (23), вино и спиртни напитки (20), маслиново масло (8) и т.н.

Таблица 4

Одобрени програми (вътрешен пазар и трети държави) според сектора и бюджета

Продукти	Общ бюджет (милиона EUR)	Съфинансиране от ЕС (милиона EUR)	%	Брой на одобрените програми
Говеждо и свинско месо (преработено или не)	9,3	4,6	1,86 %	5
Ленено влакно	3,3	1,7	0,67 %	1
Пресни плодове и зеленчуци	89,0	44,6	17,93 %	24
Мед и пчелни продукти	4,3	2,1	0,86 %	8
Етикетиране на яйца	1,0	0,5	0,20 %	1
Мляко и млечни продукти	116,4	56,6	22,76 %	36
Мулти продукти	34,3	17,2	6,90 %	14
Маслиново масло и трапезни маслини	34,2	15,5	6,22 %	8
Биологично земеделие и продукти	35,7	17,9	7,18 %	15

Цветарство	14,9	7,4	2,99 %	9
Най-отдалечени региони	16,1	7,5	3,03 %	2
ЗНП, ЗГУ и ХТСХ	39,4	19,7	7,93 %	15
Птиче месо	13,3	6,6	2,67 %	6
Преработени плодове и зеленчуци	16,9	8,4	3,39 %	6
Качествено месо	30,2	15,1	6,08 %	11
Качествено птиче месо	1,7	0,8	0,34 %	1
Растителни масла	1,3	0,6	0,26 %	1
Спиртни напитки	4,2	2,1	0,84 %	2
Вина	39,1	19,6	7,87 %	18
Общо	504,6	248,6	100,00 %	183

Основните причини за отхвърляне през разглеждания период бяха: мерките не са били описани с достатъчни подробности, за да могат отделите на Комисията да придобият ясна представа за програмата; бюджетът не е бил достатъчно подробен, за да позволи оценка на съотношението качество/цена на програмата, както се изисква от член 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 3/2008 на Съвета; не са били посочени причините за предлагане на програмата; липсвали са елементите, доказващи, че изпълнителният орган е бил добре подбран. През последните години друго важно основание за отхвърляне беше липсата на SMART⁶ цели или на методи за оценяване на програмата и оценка на въздействието.

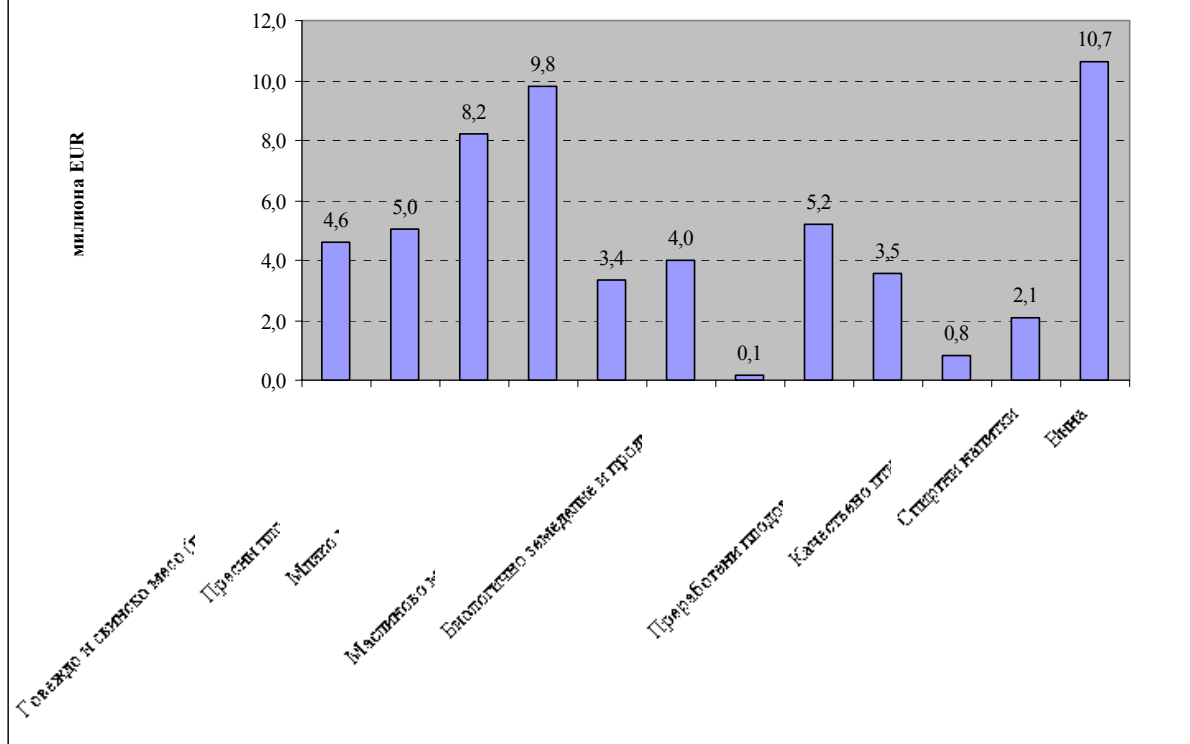
- Програми за трети държави

Въпреки заявената цел на Комисията да повиши насърчаването в трети държави, по време на разглеждания период тези програми възлязоха само на 27% от всички предложени програми (49/183). Те получиха 23% от средствата на Общността, разпределени на одобрените програми за насърчаване (57,6 милиона EUR/250,5 милиона EUR).

Пресните и преработени плодове и зеленчуци, вината, качествените и млечните продукти бяха основните облагодетелствани сектори. Северна Америка (21), Русия (20), Китай (13) и Япония (11) бяха основните целеви региони от гледна точка на брой одобрени програми.

⁶ SMART: Specific, Measurable, Appropriate, Realistic, Time scheduled (специфични, измерими, достижими, реалистични и обвързани с времето).

Графика 3: Принос на ЕС според продуктивния сектор (милиона EUR) - одобрени програми в трети държави

- Програми за насърчаване на вътрешния пазар

За периода 2006—2010 г. броят на годишно одобрените програми за вътрешния пазар (с изключение на програмите, свързани с млечната криза, одобрени през 2009 г.) се понижи значително (вж. таблица 3). Причината за това е, че отделите на Комисията приложиха по-строги критерии при тяхното оценяване за подбор. Както е посочено в таблица 3 обаче, налице е увеличение на приноса на Общността, особено между 2006 г. и 2009 г., когато той се увеличи с 50,1%, от 30,4 милиона EUR на 45,8 милиона EUR. Цифрите включват програмите за насърчаване конкретно на птиче месо (1 програма) и млечни продукти (13 програми), приети с две специални решения на Комисията с оглед справяне с последиците от кризата в тези сектори. Тази тенденция се дължи главно на факта, че бяха одобрени по-обширни програми, насърчаващи повече от един продукт, или че повече от една организация от една или повече държави-членки са се обединили, за да предложат единна програма.

Основните бенефициери от гледна точка на одобрените програми бяха от IT (17), FR (11), NL (10), DE (9). От гледна точка на продукти основните облагодетелствани бяха млечни продукти (48,3 милиона EUR), пресни и преработени плодове и зеленчуци (45 милиона EUR), качествени продукти, в това число знаци за биологични и най-отдалечени райони (35,8 милиона EUR).

II.B Мерки за насърчаване, управлявани пряко от ГД „Земеделие и развитие на селските райони“

II.B.1 Мисии на високо равнище

В рамките, определени в член 2, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 3/2008 на Съвета, през периода 2007—2010 г. бяха организирани следните мисии на високо равнище или мероприятия за насърчаване:

- търговска мисия на високо равнище до Индия (6—10 март 2007 г.),
- мероприятие за насърчаване в Китай (14—16 май 2008 г.),
- мероприятие за насърчаване в Кейптаун, Южна Африка (8—10 септември 2008 г.),
- търговска мисия на високо равнище в Китай (18—22 май 2009 г.),
- мероприятие за насърчаване в Хонг Конг (4—6 май 2009 г.).

Тези посещения дадоха възможност да се осъществи много натоварена програма от дейности, в това число семинари, срещи с пресата, участие в търговски панаири, срещи между предприятия и мероприятия към местните търговски палати. Във всички случаи те бяха подкрепени от систематични усилия, свързани с връзките с обществеността, както по време на мисията, така и след нея. По време на отчетния период бюджетният кредит за мисии на високо равнище беше 1 милион EUR/годишно. За 2010 г. мероприятие на

високо равнище за насърчаване е планирано да се проведе в Москва, като част от Световния панаир на храните (14—17 септември 2010 г.).

II.B.2 Кампания за насърчаване, свързана с биологичните храни и земеделие

Работата по тази кампания започна през 2006 г. в рамките, определени от Регламент (ЕО) № 2826/2000 на Съвета (по-късно отменен от Регламент (ЕО) № 3/2008 на Съвета), с оглед продължаване на Действие 1 от Европейския план за действие в областта на биологичните храни и биологичното земеделие. С бюджет от максимум 3 милиона EUR за период от 3 години и обхват на всички 27 държави-членки, кампанията беше предвидена да допълни националните мерки за насърчаване. Тя беше стартирана на 25 юли 2008 г.

II.B.3 Други разходи, свързани с пряко управление

- външни експерти за подбор на програмите за насърчаване

- проучвания за оценка

Подробно описание на всички дейности по пряко управление от ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ е дадено в приложение 2 към Работния документ на службите на Комисията, придружаващ настоящия доклад.

III. ОЦЕНЯВАНЕ

III.A Вътрешен одит на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ и докладите на Сметната палата

През 2009 г. схемата за насърчаване на селскостопански продукти беше предмет на два одиторски доклада — един на Сметната палата и един на служба „Вътрешен одит“ на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“.

Във вътрешния одиторски доклад на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ от 13 май 2009 г. се отбелязва, наред с други неща, че „въведените системи ... отговарят на приложимите правила и процедури в задоволителна степен“, и че „от 2005 г. се наблюдава непрекъснато увеличаване на качеството на процедурата по подбор“.

В своя специален доклад № 10/09, публикуван на 8 юли 2009 г., Сметната палата оцени въздействието на различни програми и констатира, че „в повечето случаи резултатата на извършената работа бяха достатъчно подробни и гарантираха съвместимостта на изразходваните пари и приложените мерки с целта на насърчаването“. Освен това, що се отнася до наблюдението на разходите, Сметната палата констатира, че през предходните две години Комисията е въвеждала или засилвала процедурите и инструментите за наблюдение на програмите на държави-членки и техните искания за плащане.

И в двата доклада обаче се отбелязва, че ефективността, ефикасността и последиците за околната среда биха могли да бъдат подобрени допълнително. Подчертава се също така, че Комисията е трябвало допълнително да подобри редица аспекти на схемата за насърчаване.

Освен това Сметната палата призова държавите-членки да дадат своя принос за подобряването на процедурата по подбор, като проверяват съответствието на предложенията и повишат селективността. Тя прикани също така държавите-членки да предоставят информация на Комисията за съществуващите национални и регионални мерки за насърчаване. Освен това държавите-членки бяха насърчени да подобрят

процедурите за възлагане на обществени поръчки, които се използват за подбора на изпълнителните органи, като избягват по-специално кратките крайни срокове и прилагат официални процедури по един по-систематизиран начин, както и да гарантират, че предлагащите организации отговарят на критериите за подбор.

III.B Положителни и отрицателни аспекти на схемата за насърчаване според доклада на Сметната палата

В своя доклад Сметната палата отбелязва следните заключения и препоръки, които подчертават основните силни и слаби страни на схемата за насърчаване въз основа на нейното функциониране най-малко през периода, обхванат от доклада:

- Комисията от няколко години прави подобрения на организацията за управление и контрол на разходите, свързани с мерките за предоставяне на информация и насърчаване за селскостопанските продукти. Тези подобрения трябва допълнително да бъдат затвърдени и разширени.
- Въведената система не позволява да се измери ефективността на тази политика. Въздействието на политиката, въпреки че вероятно е положително, понастоящем е трудно да бъде определено количествено. Необходимо е да бъдат ясно определени целите на политиката и да бъдат въведени подходящи показатели за изпълнението, като същевременно се гарантира, че заявените амбиции и обвързаните бюджети съответстват едни на други.
- Следва да бъде въведена официална процедура за консултиране с всички заинтересовани страни, за да се подпомогне формулирането на обща стратегия и да се гарантира взаимното допълване с различните мерки за насърчаване, които вече съществуват. В изпълнение на тази препоръка на 28 септември 2009 г. беше създадена Специална група от Консултативния комитет за насърчаването.
- Комисията е станала по-селективна, когато одобрява програми за съфинансиране. Тези подобрения следва да бъдат продължени, особено по отношение на изискването за информиране относно очакваното въздействие на програмата и начина, по който ще бъде измерено то. Държавите-членки също трябва да продължат да повишават своята селективност.
- Що се отнася до изпълнението на програмите и редовността на разходите, усилията също трябва да бъдат съсредоточени върху все още твърде ограничените проверки, които се правят по отношение на подбора на изпълнителния орган, чиято функция е от ключово значение. Последващото наблюдение на разходите от Комисията е било засилено, но в някои държави-членки все още има значителни слабости, свързани с контрола. Тези слабости следва да бъдат проследени, за да се гарантира бързото отстраняване на тези недостатъци.

III.B Оценяване на равнище държави/региони или продуктови сектори

Оценките на съфинансираните от ЕС програми за информиране и насърчаване, посочени в точка II.B.3, бяха извършени през периода 2006—2008 г. от външни консултанти на база рамкови договори.

Четири от тях се отнасяха до **вътрешния пазар**:

- биологичния сектор (ноември 2006 г.),
- лозаро-винарския сектор (април 2007 г.),
- плодове и зеленчуци (ноември 2007 г.),
- млечни продукти (септември 2008 г.).

Други четири се отнасяха до продуктови сектори в следните **трети държави/региони**:

- Съединените щати и Канада (ноември 2006 г.),
- Швейцария и Норвегия (май 2007 г.),
- Русия и Япония (ноември 2007 г.),
- Индия, Китай и Югоизточна Азия (декември 2008 г.).

Всяко оценяване се съсредоточи върху преценяването на последователността, ефективността, ефикасността, въздействието и взаимното допълване на съфинансираните от ЕС програми за информиране и насърчаване, които са приложени от 2002 г. нататък.

Освен това всяко оценяване беше основано на извадка от програми от различни държави-членки на ЕС и във всеки случай обхващащи повече от половината отделени средства по сектори. Информация беше получена от различни източници, главно налична документация и статистически данни, интервюта и семинари със заинтересовани страни, както и обширни проучвания, извършени от екипа.

Основните препоръки за вътрешния пазар бяха:

- Програмите следва да се основават на анализи както на пазара като цяло, така и на целевите пазари, като се взема предвид техният размер и се включва ясно определение на йерархията на количествено определените цели на предложената кампания за информиране и/или насърчаване.
- Предвиденото въздействие върху търсенето следва да бъде определено, както на глобално равнище, така и по потребителски групи според специфичните пазарни характеристики и наличните ресурси, както и методика за неговото оценяване по време на изпълнението и след приключването, в съответствие с насоките, отчитащи състоянието на технологиите.
- Съответните роли на Комисията и на държавите-членки следва да бъдат допълнително изяснени. Процедурите за окончателно одобрение или отхвърляне на програмите от Комисията следва да бъдат обяснени по-добре на компетентните органи на държавите-членки и потенциалните предлагачи организации.
- Следва да бъде запазена практиката на тържните процедури (покани за представяне на предложения) в интерес на оптималните съотношения разходи/ползи въз основа на националните пазарни стандарти.

- Последващи и междинни или текущи оценки трябва да станат задължителни за големите програми и кампании, а в бюджетите на тези програми трябва да бъде включено перо за оценяване.
- Следва да бъдат осигурени повече стимули за синергия и взаимно допълване: между съфинансираните програми на различни държави-членки и между съфинансираните от ЕС програми и тези на частния сектор.

Основните препоръки за трети държави са:

- Глобалните цели на мерките на ЕС за насърчаване следва да бъдат съсредоточени върху това да се даде възможност на европейските производители и търговски организации да изнасят за трети държави.
- Мерките на ЕС следва в по-голяма степен да допринасят за синергията между производителите и програмите.
- Следва да бъдат предвидени някои специфични разпоредби за подпомагане на новодошлите.
- Съставянето на програмата и дейностите за насърчаване следва в по-голяма степен да отчитат специфичните характеристики на нововъзникващите и/или отдалечените пазари.
- Цялостната рамка на мерките на ЕС следва да бъде подобрена, за да бъдат разрешени неяснотите по отношение на посочването на географския произход и марките.
- Административните изисквания следва да бъдат приспособени към ограниченията на програмите.

III.G Оценка на равнището на съфинансираните програми

III.G.1 Елементи на оценката, въведени след 2006 г.

През първите години на прилагане на тази схема съфинансираните програми за насърчаване бяха считани за успешни, ако просто бяха изпълнени според планираното в първоначалното предложение: не се изискваше официална оценка и следователно не бяха допустими разходи за оценка (ако е имало някакво оценяване).

Няколко стъпки бяха предприети с цел справяне с тази ситуация:

- През октомври 2007 г. сред националните органи беше разпространен документ с насоки за оценяване на програми, предназначен за предлагащите организации. В този документ бяха отчетени всички препоръки — и на одита на сектора, и на консултантите. Впоследствие той беше преработен, като частта, която се отнася до разпоредбите за оценяване, сега е включена в „Обяснителна бележка за програми за насърчаване, частично финансирани от ЕС“, приложена към формуляра на заявлението. Втората част, отнасяща се до самата оценка, е приложена към „Наръчник на процедурите за преглед и приемане на предложени програми за насърчаване на селскостопански продукти“.

- Образецът на договор, предоставен на разположение на националните органи, е бил изменен, за да се позволи да бъдат оценени резултатите от програмите с помощта на външен орган. Освен това бюджетът, определен за оценяване на програмата, е бил увеличен от 3 на 5 % (за нейното крайно оценяване), като целият неизползван бюджет

за режийни разноси също може да бъде добавен като допълнително финансиране за това оценяване.

III.Г.2 Първа оценка на въздействието на програмите

От 2008 г. насам се прави оценка на въздействието на програмите, когато програмите приключат, като тя се включва в окончателните доклади, проверявани от програмните ръководители. За целите на тази оценка се използват показатели като процент на изпълнение на бюджета или съответствие на изпълнената програма с предложената. Включените в програмите мерки са все по-успешни. До момента докладите често се изготвяха от самите предлагащи организации. От 2010 г. нататък оценяването ще се извършва от независими оценяващи органи.

Добър показател за качеството на инструментите за насърчаване, разработени по време на изпълнението на програмите за насърчаване, както и за тяхното положително въздействие, е фактът, че, след като множество програми са завършени, предлагащата организация внася искане да ѝ бъде разрешено да произведе за своя сметка допълнителни количества от тези инструменти за по-нататъшна употреба.

III.Д. Оценяване на дейностите под прякото управление от Комисията

III.Д.1 Мисии на високо равнище: оценяване на тяхното въздействие

Търговска мисия на високо равнище в Индия (март 2007 г.)

Мисията изпълни своята „пионерска“ роля, като отвори вратите на относително новия индийски пазар за европейските износители, като същевременно предаде посланието за качеството и разнообразието на европейските продукти. Посещението беше много добре прието в индийските медии (като постигна медийно участие, оценено на 1,25 милиона EUR). Особено внимание беше обърнато на европейското измерение. Посещението изигра решаваща роля за намаляване от страна на Индия на нейните прекалено високи вносни мита за алкохол.

Кампания за насърчаване в Китай (май 2008 г.)

Генерираното от мисията медийно участие беше оценено на равностойността на 450 000 EUR, като обхвана 25 000 000 души. Няколко хиляди посетители посетиха щанда на ЕС, който беше разположен в центъра на останалите европейски павилиони: 967 посетители оставиха своите визитки и бяха попълнени 1 127 въпросника.

Мероприятие за насърчаване в Кейптаун, Южна Африка (септември 2008 г.)

Мероприятието основно представляваше дейност по връзки с обществеността, насочена както към длъжностните лица на Южна Африка, така и към европейските износители, целяща да покаже подкрепата на ЕС за техните усилия за завладяване на нови световни пазари.

Търговска мисия на високо равнище в Китай (май 2009 г.)

Посещението на европейската делегация беше добре прието в медиите, като генерира медийно участие, оценено на равностойността на 1 500 000 EUR с обхват от 49 600 000 души. Няколко хиляди посетиха щанда на ЕС, който, както и предходната година, беше разположен в средата на останалите европейски павилиони.

Мероприятие за насърчаване в Хонг Конг (май 2009 г.)

В семинара участваха 50 души, а във фестивала — 200. Приблизително 8 000 души посетиха щанда. Мероприятието доведе до 7 статии в пресата, чиято стойност по оценки е 6 656 EUR и тираж от 260 000.

III.Д.2 Оценка на кампанията за насърчаване на биологичното земеделие 2006—2009 г.

Резултатите от кампанията за насърчаване на биологичните храни и земеделие са много положителни. С ограничен бюджет, особено в сравнение с някои по-големи национални или частни кампании, на редица различни целеви групи бяха предложени прости и ефективни инструменти за маркетинг и информиране. Бяха съставени и преведени също така повече от 150 страници с текст, който предоставя информация за този сектор и го насърчава сред редица целеви групи.

Оценяването показва, че инструментите се приемат и използват от целевите групи, особено в държави, където секторът е по-слабо развит и има по-малко инициативи на национално равнище. Съфинансираните програми за насърчаване на биологичните продукти използват този нов материал, разработен в рамките на кампанията. Това позволява тези програми да се осъществяват с по-малък бюджет, отколкото би било възможно в противен случай, тъй като не е необходимо те да финансират разработването на нов материал за насърчаване, чийто еквивалент вече съществува.

Статистическите данни за посещаемостта на уебсайта също са много обнадеждаващи. Уебсайтът вече е най-посещавания от всички уебсайтове на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ на Еуропа, като посещенията са средно 70—80 000 на месец, а материалът се сваля 15 000—30 000 пъти. За 2008 г., през първите пет месеца след стартирането на кампанията, бяха регистрирани 186 991 посещения на сайта и това беше сметено за успех. През цялата 2009 г. уебсайтът беше посетен 1 070 000 пъти (тази цифра представлява 63% от всички посещения в целия сайт на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“). Благодарение на добрите си резултати в основните търсачки уебсайтът се е превърнал в отправна точка за всички онези, които търсят информация за биологични храни и земеделие.

IV. ОБЩИ ЗАКЛЮЧЕНИЯ

През периода 2006—2010 г. бяха направени няколко изменения на схемата на съфинансираните от ЕС програми за насърчаване на селскостопански продукти:

- Опростяване: двата регламента на Съвета бяха обединени в един и двата регламента на Комисията бяха обединени в един.
- Процедурата за подбор на новите програми на равнище Комисия беше подобрена чрез приемането на насоки и въвеждането на методи за количествено оценяване (таблица за оценяване) и референтни разходи за различните мерки, включени в програмите.
- Бяха направени подобрения на оценката на въздействието на програмите по време на и в края на тяхното изпълнение.
- Добро управление: в резултат на това управлението на програмите беше подобрено. Степента на усвояване (разходи/кредити) на сектора се повиши значително, като достигна почти 100%.
- Последно, но не и по важност, по време на отчетния период схемата за насърчаване беше използвана и за противодействие на последиците от кризата в два случая: птичи грип (2007 г.) и кризата в млечния сектор (2008 г.).

Последните одити, извършени от Сметната палата и служба „Вътрешен одит“ на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“, потвърдиха тези подобрения. Въпреки това все още са необходими други подобрения:

- Качеството на програмите, изпращани до отделите на Комисията, трябва да бъде допълнително подобрено. Вече приетите и актуализирани насоки определено ще помогнат в това отношение.

- Подборът, наблюдението и одитът на програми от компетентните органи на държавите-членки също трябва да бъдат допълнително подобрени. Необходимо е да се обърне по-голямо внимание на тръжните процедури, които се прилагат по отношение избора на изпълнителните органи. В това отношение в член 9, параграф 2, буква д) и член 12, параграф 2 се подчертават техническите и финансовите възможности, които тези органи трябва да притежават, за да се гарантира, че мерките за насърчаване се изпълняват по възможно най-ефективния начин.

- Сегашната процедурата за одобряване на съфинансирани програми е твърде тромава. Програмите се оценяват два пъти: на равнище държава-членка и след това на равнище ЕС. Цялата процедура на подбор отнема седем месеца. Въпреки това, както е видно от таблица 3 на страница 6 от настоящия доклад, повече от 50% от получените програми биват отхвърлени.

Текущата политика за информиране и насърчаване ще бъде преразгледана успоредно с обсъждането на реформата на ОСП след 2013 г. Инструментите за насърчаване следва да предоставят на производителите от ЕС ефективно средство, като същевременно се опитват на намалят административната тежест.